

CURIERUL CREȘTIN

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

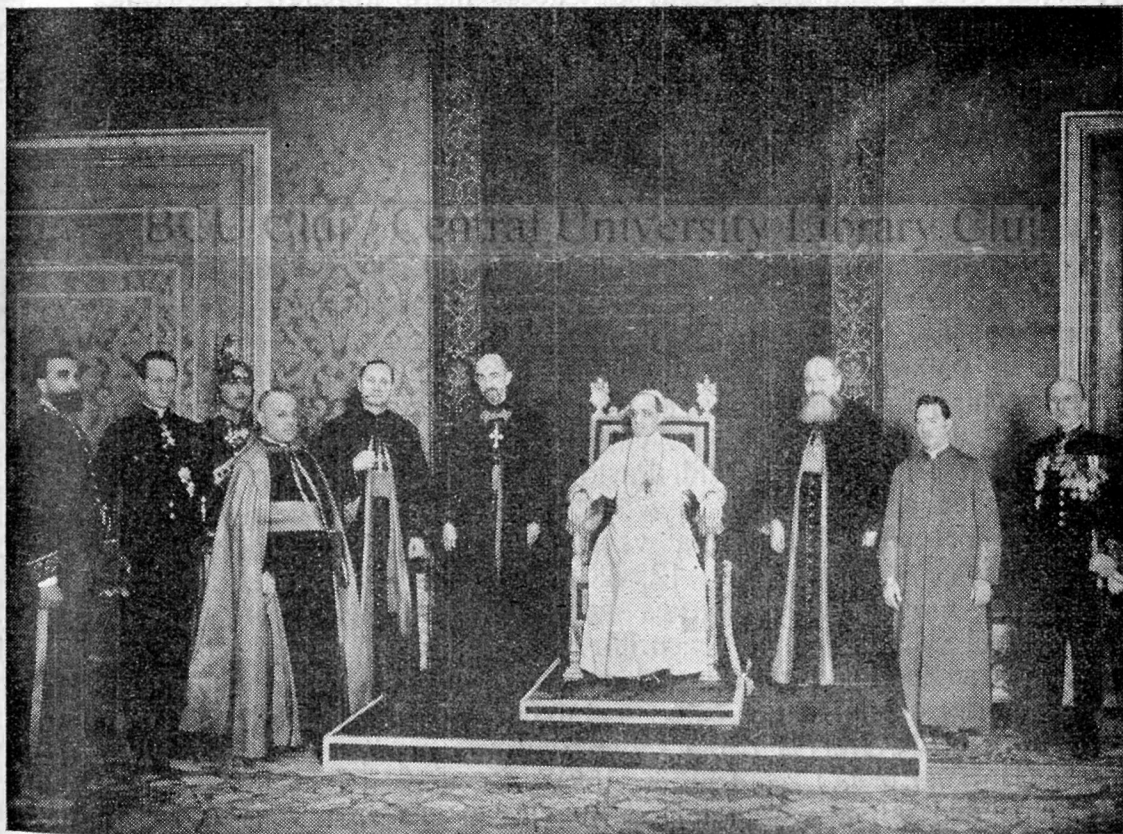
Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserațiuni se primesc după invoială

Discursul Papei Pius XII

pronunțat cu ocazia audienței special acordate Ierarhilor uniți: **Dr. Alexandru Nicolescu** mitropolitul Blajului, **Dr. Valeriu Traian Frențiu** episcopul Oradei și **Dr. Iuliu Hossu** episcopul de Cluj-Gherla și coloniei române din Roma

Venerați Frați și Preaiubiți Fii,

În Cetatea Sfântă și eternă a Romei străbune, am plecat, cu smerenie genunchii în fața mormintelor sfinte ale marilor apostoli Petru și Pavel și am înălțat rugăciuni

PREAFERICITUL PĂRINTE PAPA PIUS AL XII-LEA

înconjurat de înalți Prea Sfințiții noștri Arhieri: Mitropolit Alexandru și Episcopi Valeriu Traian și Iuliu

fierbinți pentru voi iubiți Frați și fii credincioși, cerșind tăria credinței dela Mântuitorul, prin mijlocirea Celor ce și-au jertfit vieța pentru credință.

Deodată am așezat la picioarele *Scannului lui Petru*, a Urmașului lui glorios, închinarea dragostei clerului și a poporului credincios, scump dar al sufletelor noastre iubitoare.

Caldă și părintească a fost primirea în sfânta îmbrățișare a Marelui Păstor, a Părintelui Creștinătății, bogată din prisosință binecuvântarea Lui apostolică.

În ceasurile grele prin care trece omenirea, ca o rouă cerească s'a revărsat asupra noastră, a tuturor, cuvintele de aur ale binecuvântării apostolice, dăruite poporului nostru întreg, din care suntem fericiți a face parte și țării scumpe sufletului nostru.

Deschideți larg sufletele Voastre Venerați Frați și preaiubiți fii și primiți cuvintele Sfântului Părinte, ca raze de lumină îndrumătoare, pentru pașii noștri, pe cărerea grea a vremilor pline de primejdii pentru lumea întreagă.

Iată cuvântarea, înălțată, de binecuvântare, a Prea Fericitului Părinte, îndreptată Românilor cu prilejul primirii noastre, în frunte cu Înalt Preasfințitul Mitropolit al nostru:

„Venerați Frați și Iubiți Fii, din adâncul sufletului Vă salutăm, Păstori ai Bisericii Române; cu bucurie Vă primim în acest lăcaș, unde toți fiii Părintelui comun, din orice țară, de orice limbă și de orice rit, se simt membri aceleiași familii și înconjurați de aceiași dragoste.

Venerabilul Nostru Frate, Mitropolitul de Alba-Iulia și Făgăraș, predându-ne o adresă de omagiu s'a făcut interpretul vostru exprimând, într'o formă poetică, simțămintele voastre de credință și devotament față de acest Scaun Apostolic. Venind la Roma vă place să regăsiți aci amintirea lui Traian și a civilizației dusă strămoșilor voștri de acest mare Împărat, care, după cum spunea poetul Ausoniu (De Caesaribus XII, 14), se distinse în război dar în colo fu părinte: „*Belli laude prior, cetera patris habens*“. Dar, contemplând faimoasa Columnă, ale cărei spirale eternizează împreună cu gloria marelui cuceritor și valoarea adversarilor săi, privirea voastră se ridică până în vârful capitelului doric, unde domină statuia Apostolului Petru. Iată cele două Rome cărora voi, prin tradiție, le rămâneți credincioși. O specială orânduire a Proniei Cerești le-a unit pe amândouă: Roma lui Augustus a preparat temeliele și oarecum armatura clădirii pe care Roma lui Petru și a lui Pavel urma să o zidească. Zadarnic s'au străduit Împărații, și chiar acel Traian, să împiedice aceste planuri ale Providenței; ucenicii lui Christos pătrunseră până și în palatele lor și se înmulțiră neconținut, iar într'o zi, pe ruinele Cetății vechi, jefuită de barbari, se născu o nouă Romă, despre care se poate spune cu mai multă dreptate de cât despre cea d'întâi: „*Romanae spatium est Urbis et orbis idem*“ (Ovid. Pastorum I. II, 684). Spațiul orașului Roma este identic cu acel al lumii.

Dar precum Christos n'a venit ca să frângă trestia zdrobită și să stângă inul ce fumează (Mat. 12, 20) astfel spiritul Evangheliei Lui nu a suflat ca un uragan ca să distrugă acea Romă veche, asupra căreia va ridica edificiul Său. În cursul veacurilor vor continua să curgă amestecându-se valului supranatural și purificator al creștinismului, valurile armonioase și limpezi ale acelei civilizații, pe care geniul Greciei biruite a știut să o impună cuceritorilor ei: „*Graecia capta ferum victorem cepit, et artes intulit agresti Latio*“. (Horat. Epist. I. II, e, 156—157). Ca un râu binefăcător, acest cult al înțelepciunii și al dreptului, al literelor și al artelor, al științelor politice și economice, într'un cuvânt, acest complex de doctrine și datini ce se chiamă romanitate, își continuă cursul. În unele epoci va putea să-și încetineze cursul, va putea să slăbească, să treacă prin zone de furtuni sau prin perioade de amorțeală, să se isbească de curente contrari și tulburi, dar nu va seca, nici nu se va opri vre-odată, ci ducând mai departe undele sale, câte odată prin puternică deslănțuire, altă dată cu lină murmurare, va șopti prin toate: „*Non omnis moriar*“: Nu voi pieri de tot (Hor. Carm. III, 30, 6).

Din acest indoit curs de idei și de datini, strămoșii voștri au profitat în largă măsură. În urma legionarilor romani, pe drumurile pardosite cu blocuri de piatră pe cari ei le-au deschis, prin podurile cu arcuri îndrăznețe ce le-au construit, au venit misionarii Evangheliei, aducând Daciei Anfora cu cele două mirese, strecurând în suflete virtutea creștină și vechea civilizație latină, care pentru ei se rezuma în Credința romană. Voi sunteți mărturiile vii ale acestei uniri. Datorită credinței voastre față de Roma Papilor, v'ați făcut apti a coopera în mod eficace și într'o largă măsură la progresul culturii în România. Instituțiunile intelectuale, operele sociale și de caritate ale Blajului, dovedesc admirabil cum alipirea voastră de Roma și Pontificatul Roman, pot nu numai să se impace cu iubirea către Patria voastră pământescă și cu credința păstrată celor mai nobile tradițiuni naționale, dar să le și înalțe și să le nobilizeze. Fără îndoială scopul principal și suprem al Bisericii și al Papalității în acțiunea lor asupra sufletelor, este de a le conduce la Dumnezeu pe calea sfințeniei personale, de a le face să găsească în credința lui Christos, în aderarea la doctrina Lui și în supunerea la legea Lui, izvoarele unei vieți suprafirești, care să le formeze și să le conducă la desăvârșirea fiilor lui Dumnezeu. Această viață însă nu poate să pătrundă în ele, fără să creeze în jurul lor o atmosferă de har. Astfel moștenirea națională a limbei, a instituțiilor și a datinelor, se pătrund de idei creștine și se îmbogățesc cu virtuțile creștine, dând acestora, la rândul lor, după țări și popoare, o plăcută mireasmă particulară.

Când frumoasa voastră Dunăre, eșită din Neagra Pădure a izvoarelor sale, obosită de drumul celor două mii de kilometri prin Europa, sosește în sfârșit în bogatele câmpii ale Valahiei, și își desface maestos minunata abundență a apelor sale, întinzându-le în largi șerpuiiri prin câmpiile cu aurite holde, și prin mijlocul orașelor industriale sgomotoase și a regiuniilor petrolifere, aducând rodnicie muncii omenești, ducând de la unii la alții schimbul produselor lor, ea pare a prezenta cerului și pământului o binefăcătoare viziune de pace.

Pace! Acest cuvânt rezumă, Venerabili Frați și Iubiți Fii, urările ce vi le facem; dar împrejurările actuale îi dau, într'o lume sfâșiată de ororile războiului și sguđuită de urmările lui, un înțeles deosebit de mișcător. În mintea Noastră avem un întreit aspect al păcii. Înainte de toate dorim fiecăruia dintre voi pacea sufletului, care nu vă va lipsi nici odată dacă vă veți ține în intimă și personală unire cu Christos, dacă veți trăi în harul Lui, dacă veți păzi poruncile Lui. Urăm apoi poporului vostru pacea internă, amintindu-vă că doctrina socială catolică, sensul catolic al familiei, legea catolică a dragostei frățești și universale, sunt cei mai puternici factori activi pentru potolirea neînțelegerilor interne, pentru netezirea luptei dintre bogați și săraci, dintre muncitori și patroni, precum și dintre diferitele elemente etnice așezate pe teritoriul Statului. Vă urăm în sfârșit pacea externă, rugând fierbinte pe Domnul să se îndure în nesfârșita Sa milă de a feri Țara voastră de urgia războiului și de a-i îngădui astfel să continue opera sa de binefacere în favoarea victimelor actualului conflict.

Ca o cheazășie a acestei întreite păci, a Harului lui Christos și a puternicei mijlociri a milostivei Sale Maice, Vă împărtășim tuturor vouă, familiilor voastre, întregului vostru popor, în deosebi acestor dragi tineri români și în prim rând nouilor preoți, din belșugul sufletului Nostru părințesc, Binecuvântarea Apostolică“.

Cuvânt scump de binecuvântare a Părintelui iubit, cuvânt de pace a Marelui Păstor al Creștinătății întregi, cuvânt de îmbărbătare spre viață, în pace.

Coboare acest scump dar al binecuvântării Sale în sufletele noastre ca o sămânță dumnezeiască, care să rodească, deplin, pacea în sufletele noastre, pacea desăvârșită între frați, pentru a putea face față, puternici, valurilor tulburi, cari isbesc din toate părțile, pentru a ne apăra pacea dinafară, așa cum dorim să trăim cu toată lumea în bună pace, apărându-o cu toată hotărârea sufletului nostru credincios.

Înainte de toate pacea sufletului împăcat cu Dumnezeu, Venerați Frați și Preaiubiți Fii. Pacea sufletului care nu ne va lipsi nici când, cum ne spune Sfântul Părinte, dacă vom fi uniți cu Hristos, dacă vom trăi în darul Lui sfințitor, dacă vom păzi poruncile Lui.

Din această pace a sufletelor noastre va izvorâ pacea între frați, între toți fiii acestei țări binecuvântate de Dumnezeu, domnind în sufletele tuturor dragostea creștinească, legea de căpetenie a împărăției lui Dumnezeu, dragostea care rău nu face.

Trăind cu toții cu acest suflet dumnezeiesc vom fi puternici în puterea sufletului dumnezeiesc, bine plăcuți lui Dumnezeu și ocrotiți de brațul Său atotputernic. Vom avea pacea dinafară.

Sfânt îndemn coborât din înălțimea Scaunului lui Petru, în cuvânt cald și dulce de Părinte. Să-l urmărim iubiții mei, să ne curățim sufletele în Postul Mare, în care am intrat, să ne împăcăm cu Dumnezeu și, cu suflet luminat, să ne apropiem de marele praznic al *Învierii* pentru a putea asculta fericiți cuvântul Domnului Isus înviat din morți: „*Pace vouă*“.

Pentru a înlesni cât mai mult apropierea tuturor de sfânta Taină a mărturisirii, lăsăm din nou să se plinească cu toată grija cele dispuse de noi în anii precedenți, de a-se ajuta reciproc frații preoți la sfintele mărturisiri, astfel ca, sub nici un motiv, să nu lipsească în cursul sfintelor Paresimi un preot strein în parohie, una sau două zile, înainte fixate și anunțate poporului credincios, chiar dacă nu cer credincioșii, pentru a elimina, pe această cale, orice stânjenire a unuia sau a altuia dintre credincioși.

Frații mei preoți vor cuprinde pe deplin rațiunea acestei dispoziții și se vor conforma cu sfințenie; iar frații protopopi vor raporta înaintând conspectele recerute îndată după Sărbători despre cele plinite.

Suprema noastră grijă să fie această împăcare a sufletelor cu Dumnezeu, ea fiind temelie a toată pacea.

Să avem bună grijă, Frații mei, pentru cei concentrați. Reintorși acasă, să fie cuprinși cu drag și întăriți cu darul sfințitor al sfintelor Taine, ca astfel, cu mângâiere deplină, să poată plini datoria ceasului, prin care trecem. Împărtășiți-le tuturor Venerați Frați și Iubiți Fii binecuvântarea Sfântului Părinte, care să le fie cheazășie a toată binecuvântarea cerească.

Rugăciuni calde să înălțăm din suflet recunoscător pentru Urmașul Sfântului Petru Cap a toată Creștinătatea, pentru darul ales, ce s'a îndurat a ni-l dăruie în cuvântul binecuvântării apostolice, cuvânt de iubire și de pace.

Să rămână neșters în inimele noastre recunoscătoare și să rodească îmbelșugat bucuria păcii.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi.

Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin“.

Cluj, la Bunavestire 1940.

Episcop Iuliu.

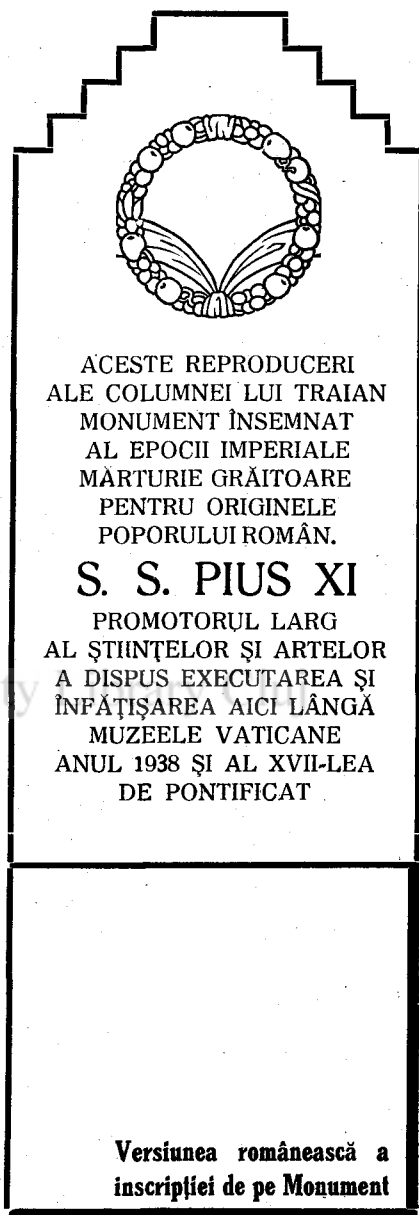
Lăsăm să urmeze cuvântarea caldă a Înalt Prea Sfințitului Părinte Mitropolit îndreptată Sfântului Părinte în numele tuturor, la care ne-am învrednicit de Cuvântul binecuvântării Sale, pe veci neuitate:

Preafericite Părinte,

„Poetul italian Giulio Salvadori dă uneia din frumoasele sale poezii, în care reamintește vechea legendă evlavioasă ce atribuie papei Grigore cel Mare vecinica mântuire a lui Traian, titlul de: *Mama Roma, Tata Traian*. Sunt cuvinte eșite — o spune

QUESTE RIPRODUZIONI
DELLA COLONNA TRAIANA
MONUMENTO INSIGNE
DELL' ETÀ IMPERIALE
TESTIMONIO ELOQUENTE
PER LE ORIGINI
DEL POPOLO ROMENO
SS. PIO XI
PROTEttore MUNIFICO
DELLE SCIENZE E DELLE ARTI
FECE ESEGUIRE ED ESPORRE
QUI PRESSO I MUSEI VATICANI
L'ANNO 1938 XVII DEL PONT.

ACESTE REPRODUCERI
ALE COLUMNEI LUI TRAIAN
MONUMENT ÎNSEMNAT
AL EPOCII IMPERIALE
MĂRTURIE GRĂITOARE
PENTRU ORIGINELE
POPORULUI ROMÂN.

S. S. PIUS XI

PROMOTORUL LARG
AL ȘTIINTELOR ȘI ARTELOR
A DISPUS EXECUTAREA ȘI
ÎNFĂȚȘAREA AICI LĂNGĂ
MUZEELE VATICANE
ANUL 1938 ȘI AL XVII-LEA
DE PONTIFICAT

Versiunea românească a
inscripției de pe Monument

Un monument național istoric

Reproducerea basoreliefurilor de pe Columna lui Traian, executată prin porunca Papei Pius al XI-lea și expusă lângă Muzeele Vaticane

el în notele acestui poem, — de pe buzele unui biet cioban român, Cârțanu — adaug eu care l-am cunoscut personal — care cu ani înainte a fost găsit la piciorul columnei lui Traian, răspunzând cui îl întreba, cine e și de unde vine: *Mama Roma, Tata Traian*.

Acest simplu cioban care cobora din vechii legionari romani, era un pelerin care venise pe jos pe urmele slăvitului împărat, împins de strămoșeasca sa pornire, și voi să petreacă o noapte la picioarele columnei în forul lui Traian, pentru a reîmprospăta, în felul său, în minte și inimă, vechile amintiri și glorii romane, săpate în marmoră cu chipuri neperitoare pe columna lui Traian... Și poate și-ar fi împlinit visul, dacă nu l'ar fi turburat agenții Urbei.

Prea Fericite Părinte, și noi, episcopii români, oridecâteori venim la Roma, venim ca noui pelerini și fii ai aceluia cucernic Traian care zidi pod roman peste Istru. Și dincolo de înfiorătorii codri, ca apărare împotriva turbatelor fiare omenești, întemeie noua Albă, noua Romă; deschise mintea pentru nobilul grai, tăie frumoasele drumuri deschise spre cer, deschise teren micii semințe a Evangheliei. Și în frumoasele legi ale *dreptului* roman, Legea pusă în mâna lui săracă vede pe marele Arhipăstor..., ca să împrumutăm cuvintele aceluiași Salvadori.

Țara astfel descrisă de Salvadori e *Dacia felix* din vremea romană, România de astăzi. Da, și noi venim la Roma dintr'o datorie de recunoștință, să cinstim Legea așezată în mâinile supremului Arhipăstor, Piu XII, urmașul aceluiaș Petru, păstor sărman, neînarmat, neîncălțat, fără pungă și fără pâine și cu puterea, ca a oricărui om, slabă, dar sigură în mâna lui Dumnezeu; era Legea neamurilor omenești. (Cele două semne).

Nu e oare Isus, care te-a ales învățător, Sfinte Părinte? Nu este El care pe marea mișcată de vânt, cu mâna ușoară și puternică Te povățuește la El, temelia cea neclătită? Da, Sfinte Părinte, de nevăzutul Împărat e pusă în mâna Ta Legea, care, dacă e ascultată, face din viața omenească o nouă armonie. Și cu tot neamul omenesc bine simțitor, învoit cu lucrarea, simți sufletul care prin smerenie îndumnezește (supuși, ca și liberi).

O, da, Sfinte Părinte, tu înfățișezi acel Adevăr care nu se teme de desmințire, Inaltul Nume pe care-l detună fulgerul, asupra căruia se gândește toată făptura, prin care ochiul se luminează și știe. Doamne Isuse, în ochii noștri, Sfântul Părinte, locțiitorul Tău, Te înfățișează pe Tine, Viața cea nemuritoare, care redai viața ce a fost stinsă în inimă, Tu al cărui cuvânt e măsura nemărginită a ori cărui lucru, strălucirea Prea Inaltului Adevăr și izvorul de unde țighește dragostea (Calea).

Te rugăm, deci, Sfinte Părinte, ca ridicat sus pe stânca Ta puternică, să chemi și să trimiți la răspântia drumurilor ca să strângă desmoșteniți buni și răi, și să le descui cu cheile Tale masa lor pregătită; și stăpânește cu nouă armonie împărăția, al cărui stăpân ești Tu (Urmașul lui Petru pe scaunul dragostei).

Iți urăm, Sfinte Părinte, ca Roma să primească din patru părți ale lumii popoarele ostenite, să întindă asupra lor împărăția dreptății: astfel împărăția lui Dumnezeu se va apropia; enciclica Ta, *Summi Pontificatus* e un început foarte frumos. Numai așa se va înstăpâni în cel mai strâns înțeles al cuvântului noua ordine a veacului ce va să vină, întrezărit de Virgiliu, dar mai cu seamă de Sfinții Prooroci.“

Nr. 2509/940.

Această pastorală se va ceti din partea Onorat Frățiilor Voastre poporului credincios în Dumineca III-a a Sfântului Post, iar în filii în Dumineca următoare.

Concurs la parohii.

Se publică concurs la parohia *Ilva Mare Sat*, vicariatul Rodnei pe data de 10 Aprilie 1940.

Cluj, din șed. cons., 14 Martie 1940.

Nr. 2139

Se publică concurs la parohia *Sân-paul*, protopopiatul Cluj-Mănăștur, pe data de 10 Aprilie 1940.

Cluj, din șed. cons., 14 Martie 1940.

Nr. 2135

Se publică concurs la parohia *Budacul de Sus*, Tractul Budacului, pe data de 10 Aprilie 1940.

Cluj, din șed. cons., 14 Martie 1940.

Nr. 2140

Doritorii de-a dobândi aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiului protopopesc competent, — prevăzute cu următoarele documente :

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 1938/39 la caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehizați
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Dumineca Sf. Cruci, Dumineca Agrului și a Presei

Venerați Frați,

Cunoașteți cu toții rolul covârșitor ce are de îndeplinit Acțiunea Catholică, la noi *Agrul*, pentru reîntronarea principiilor creștine în viața societății moderne. Cunoașteți deasemenea rolul ce-l joacă presa în formarea conștiințelor. *Agrul* și presa, sunt și trebuie să fie două arme la îndemâna fiecăruia, alături de vestirea Evangheliei, în păstoria sufletelor.

Din hotărîrea Episcopatului nostru s'a fixat *Dumineca a treia* din post, *Dumineca Sf. Cruci*, ca zi comună de propagandă și de ajutor pentru cele două acțiuni apostolice îngemănate.

În această Duminecă se pune spre închinarea poporului Sf. Cruce simbolul răscumpărării noastre. Mântui-

torul, Călăuzitorul vecinic al Bisericii, e mai aproape de sufletul credincioșilor.

Cu închinarea Lui, mai ușor va înțelege fiecare creștin datoria de a merge pe urmele Celui răstignit și de a sprijini mijloacele prin cari mai ușor se poate coborî împărăția Lui pe pământ.

Și acest scop îl au și *Agrul* nostru și *presa bună catolică*.

Veți insista deci cu toată convingerea și căldura în cuvântări potrivite, ca poporul să se înregistreze în număr tot mai mare, în organizațiile locale ale *Agrului*. Acolo unde încă nu ar fi astfel de organizații, să se creieze, arătându-se credincioșilor și datoria de a practica mai intens virtuțile creștine și marele folos spiritual ce-l pot avea fiind membri a ceea ce toți ai *Agrului*, între primii luptători pentru împărăția lui Dumnezeu în satul lor.

Veți insista și asupra folosului *presei bune catolice*, ca mijloc de întărire în credință și virtuțile creștine, îndemnând pe credincioși să aboneze publicațiile noastre de această natură. S'ar putea afla un bărbat sau o femeie în fiecare sat care să desfacă ziare și publicații catolice, — toate foarte ieftine — la intrarea în biserică, în fiecare Duminecă și sărbătoare.

Odată cu arătarea importanței presei și a *Agrului*, veți face și o *colectă în fiecare biserică* îndemnând pe credincioși să contribuie cu mână largă pentru cele două acțiuni binecuvântate.

Din această *colectă comună*, o parte îi va reveni *Agrului*, alta se va folosi în sprijinirea și răspândirea presei bune.

Rezultatul *colectelor* se va trimite Veneratei Administrații Capitulare, cu mențiunea: „Pentru *Agru* și *presă*” și ni se va raporta prin oficiile protopopești cari vor întocmi și un conșpect peste tractul întreg.

Deodată cu indemnul de față înnoim cele dispuse în anul 1938 cu Nr. 2614/1938 din 21 Martie, în „*Curierul Creștin*” Nr. 6.

Cluj, la 19 Martie 1940. Nr. 2249

Episcop Dr. Iuliu Hossu

PARTEA NEOFICIALĂ**Manifestația de filială dragoste din gara Cluj**

Sâmbătă în 9 Martie a. c. acceleratul de după masă, a readus în țară peste Jimbolia și Timișoara, pe mult așteptații și preaiubiții noștri arhipăstori. I. P. S. Sa mitropolitul *Alexandru*, din Timișoara s'a îndreptat direct spre Blaj, iar I. P. S. *Frențiu* și *Iuliu Hossu* spre Oradea și Cluj. I. P. S. Sa *Hossu*, poposind o noapte la Oradea, a sosit la Cluj Duminică dimineața în 10 Martie cu acceleratul de 9.

In cetatea eternă

I. P. S. Lor au petrecut în Roma trei săptămâni încheiate, s'au dus să prezinte Preafericitului Părinte omagiile de adâncă venerațiune și fidelitate pe cari biserica unită cu Roma din România i-le poartă și le păstrează, într'un singur gând.

La aceasta Înaltul Pontif s'a îndurat a răspunde cu atâta dragoste și belșug de generositate sufletească, împărtășind binecuvântarea Cerului *aducătoare de pace launtrică și în afară*, pentru întreg neamul românesc.

În Cetatea eternă preaiubiții noștri arhipăstori au petrecut 3 săptămâni, pătrunși fiind tot timpul de fiorii dulci și de dragostea ce o poate oferi numai leagănul obârșiei Noastre.

In gara Cluj

Sâmbătă seara încă nu se știa data precisă a sosirii I. P. S. nostru Episcop. Așa spre miezul nopții, un aviz telefonic preciza sosirea pe a 2-a zi la orele 9. Lumea dornică de a-și revedea Arhiereul, la ora așa de târzie, abea în parte a putut ajunge la cunoștința acestui aviz. Cu toate acestea, la sosirea trenului gara era tixita de lume care cu sufletul copleșit de dulci emoții aștepta să ureze bun sosit iubitului lor Părinte. În fruntea preoțimii gremiale Veneratul Capitlu și Academia Teologică cu cei 100 elevii ai

Ei, cari la oprirea trenului au întonat „Pe Arhiereul“, A. G. R. U.-l în frunte cu președintele Dr. A. Borza, Reuniunea Mariană cu Comitetul și prezidenta L. Dr. Boilă, Uniunea Mariană eparhială în frunte cu prezidenta: dna *Breban*, apoi curatoratul în frunte cu primcuratorul Dr. *V. Poruț*, *M. Peculea* dir. Albinei, *Orga* dir. Economului, *Birtolon*, profesorii universitari Dr. *Petre Poruțiu*, *I. Maior*, etc. etc., plus o mare mulțime de tineret.

La descinderea din tren Arhiereul nostru a fost asaltat cu frumoase buchete de flori, oferite de presidente reuniunilor și dșoara *Borza*, păr. vicar general *Dr. Octavian Domide* bineventând cu alese cuvinte sosirea mult doritului Părinte. Mulțumește serviciile prețioase aduse bisericii și neamului, prezentând omagiile unui popor dornic de liniște și pace. V'ați încununat în această sublimă misiune de bucuria biruinței, pentru care Domnul să Vă răsplătească din belșugul harurilor sale cerești“ a spus blândul orator.

În duiosul răspuns I. P. S. Sa a spus: „Cu sufletul îmbogățit de dragoste părintească față de iubiții mei întru Hristos frați, am revenit la voi din Cetatea Romei, mama noastră cea bătrână. Am deosebita bucurie de a vă da caldă binecuvântare a Sf. Părinte, carele cu foarte mult drag și-a adus aminte de țara noastră, de poporul nostru dornic de pace și sfântă înfrățire, urând ca, această pace să fie statornică și rugând pe Domnul s'o păzească de ororile măcelului îngrozitor în care sângerează azi popoarele. Primiți cu acest prilej binecuvântarea apostolică, cu care Sf. Părinte a ținut să vă îmbrățișeze în caldă și deosebit de părintească dragoste“.

Nesfârșite au fost uralele cu cari cei de față au răsplătit pe Arhiereu. A fost cu adevărat o manifestație de sinceră și filială dragoste față de Arhiepiscopul, care deosebit de afectat, de

călduroasa primire a strâns călduros mâna fiecăruia. — Cuvântul Arhiepiscopului și al Sf. Părinte în partea oficială a Curierului.

(s. p.)

Luni, în 25 Martie a. c., din prilejul sărbătoririi Bunei-Vestiri, în Catedrala „Schimbarea la Față“, s'a oficiat Sf. Liturghie arhierescă, pontificând și predicând *I. P. S. Sa Episcopul Nostru Iuliu*. Cu această prilej, *I. P. S. Sa* a hirotonit între preoți pe clericii absolvenți: *Victor Meruțiu, Grigorie Iustin, Constantin Oltean, Vasile Băltan, Ioan Buta, Ioan Butur și Vasile Moldovan*.

Personale

În săptămână trecută, a doua a Sf. Post, *I. P. S. Sa* a petrecut-o în București, revenind la reședința Săm-

bătă cu trenul de seară. Marți, în 26 l. c., *I. P. S. Sa* a plecat din nou la București, pentru interese superioare bisericesti, de unde probabil se va rentoarce la reședință Sâmbătă noaptea.

* * *

Promoție

La închiderea ediției noastre, aflăm cu bucurie vestea, că Ven. Capitlu, în ultima sa ședință a ales pe Păr. *Dr. Cosma Avram*, distinsul profesor de teologie de canonic, în locul rămas vacant în urma trecerii în pensiușă a ll. Sale *Dr. Octavian Domide*. Transmitem noului dignitar bisericesc sin-cerele noastre felicitări.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† I. M. J.

Mama Roma, Tata Traian

Acolo unde valea Tibrului își grăbește apele sale să le verse în mare, între tristele coline ale câmpiei romane, de veacuri și până acum, s'a făurit și se făurește o istorie, istoria unei omeniri care poartă în sine sigiliul eternității. Pământ plămădit de neamuri vechi, la rândul său a plămădit alte neamuri, alcătuiindu-și un crez vechiu și nou, crezul unei civilizații de 30-ori secular. Roma, cheia istoriei care poartă în sine sămânța eternității și a nemărginirii, e „patria ideală a celor ce văd în eforturile omenirii veșnica tendință spre nemurire“. Roma, plămădit de sângele miilor de martiri, își desvăluie misterul eternității sale: decretul Dumnezeuului veșnic, care i-a schimbat destinul, acel al dispariției, căci fără Petru din

Galilea cu urmașii săi, ar fi dispărut nu numai puternicul Imperiu, ci Roma însăși, ar fi ajuns un oraș de-a două mână, părăsit. Ceea ce formează prestigiul Romei e că aici găsim suprapuse cele trei mari cicluri ale civilizației omenești: Roma veche și păgână, Roma renașterii, Roma nouă, civilizații cari se perindă și trec, lăsându-și urmele sub scoarța pământului, — dar rămâne o civilizație pururea netrecătoare, cea a unui străin din răsărit, a lui Petru din Betsaida. Civilizația cea veche a condamnat Roma să dispară de pe fața pământului, dacă nu vinea cea prefăcere neașteptată a Vestitorilor crezului din Nazaret, — căci Roma pe lângă sigiliul eternității, poartă și sămânța peirii sale, aceeași sămânță care a distrus

puterea ei imperială.

În acest crez, Roma a reînviat din propria-i cenușă, a renăscut popoarele la o viață nouă; Roma e Maica neamurilor. Glasul din vremi îndepărtate a lui Ireneu, — care prin obârșia și misiunea acestui Părinte, e glasul unei lumi întregi, — ridică în slavă menirea Romei, căci neamuri și Biserici își datorează viața și propășirea în măsura legăturii lor cu Scaunul lui Petru „propter petentiorum principalitatem“. Un alt ecou îndepărtat a Bisericii Răsăritului mărturisește la Sardica: *Petri apostoli sedem honoremus*. Mărturisiri ce s'au reînnoit și se reînnoiesc. Azi acel *sedem honoremus*, dacă uneori numai e acelaș simbol de crez în tainica legătură a Trupului Mistic, e în schimb limanul unde se concentrează durerile nu a unui neam, ci a întregii lumi; și se totalizează și nădejile nu numai acelor ce cu credință îl privesc pe infalibilul Ianitor Caeli, — azi prestigiul Romei în continuă ascensiune e chezașia unei deslegări drepte, a învâlmășelii haotice a ceasului de față.

Pe noi ne leagă de Roma glasul inimii, dar ne leagă și glasul sângelui. Au spus-o mulți, dar așa ne glăsuște graiul nostru, așa simțim în bătăile inimii și în sângele nostru, fluidul de viață a Strămoșilor de pe malurile Tiburului. Potrivnici interesați, au atăcat cu multă înverșunare legătura temelii noastre: latinitatea și continuitatea noastră etnică pe aceste meleaguri cucerite de romani. Dar din Cetatea eternă, de pe Scaunul lui Petru, a răsunat nu de mult cea mai frumoasă apologie a neamului românesc: »*Venind la Roma, — a spus Suveranul Pontif arhierelor noastre, — vă place să regăsiți aici amintirea lui Traian, și a civilizații dusă strămoșilor voștri de acest mare Împărat; în urma legionarilor romani pe drumurile pardosite cu blocuri de piatră, pe cari ei le-au deschis, pe podurile cu arcuri îndrăznețe, pe cari ei le-au construit, au venit misionarii*

Evangeliei, aducând Daciei Anfora cu cele două miresme, sirecurând în suflete virtutea creștină și vechea civilizație latină.«

Anfora cu cele două miresme: trupul și sufletul; ființa noastră etnică și bogăția sufletului, credința divină. De aceea, arhieriei noastre, când nu de mult, au dus omagiile Bisericii, a neamului nostru să le depună la picioarele tronului celui Nou Ales, au îndeplinit nu numai o sarcina a slujbei lor, ei au dus o închinare filială; fica cea mai mică, mai îndepărtată și de mult înstreținată își cercetează Mama, Mama cea eternă. Icoana sfântă a Verhovnicului: *Petri apostoli sedem honoremus*, e un *ligamen gratiae* a întregii omeniri; neamuri, surori și streine la umbra acestui Tron și-au făurit istoria, idealul și năzuințele pline de realizări. Iar noi așteptăm clipa de sus hotărâtă a reîntoarcerii, cu suspinul inimii, cu dorința neamului, asemenea fiului celui mic, înstrăinat, *sculamă-voiu și mă voiu duce la Tatăl meu, unde argații sunt fericiți, iar eu fiul său n'am ce mânca între streini*. În lacrimile celor ce i-au petrecut pe arhieriei la locul de plecare pentru călătoria spre sfânta Cetate, să citea dorința inimii *să vină odată acel ceas*.

Însoțiți de rugăciunile celor rămași, ei s'au rugat la mormântul sfântului Petru și la celelalte basilici, în biserica mormântului mucenicului nostru Inocențiu Clain, în catacombele întâilor martiri, unde printre vechiile epitafii, inscripții sepulcrale, printre lungile coridoare mărturii ale credinții și suferinții de demult, au răsunat vechile melodii duioase cu mireasmă cerească, cu sfântă nostalgie.

Vizita înalților noștri ierarhi la Roma, a culminat în praznic al neamului și a Bisericii, când Luni, în 4 Martie, Vicarul lui Hristos i-a primit în audiență specială. I. P. S. S. Mitropolitul Blajului, a depus omagiile la picioarele Scaunului lui Petru în numele înalților prelați însoțitori, a coloniei

române din Roma, preoți, clerici și mireni, în numele celor rămași acasă, în numele tuturor Românilor.

Din *cuvinte de aur-răspuns* a Sfântului Părinte se desprinde nețârmurita dragoste ce ne-o poartă. Piu al XII-lea pășește pe cărarea înaintașului Său; Piu XI, marele prieten al Românilor, rânduind ca metopele columnei lui Traian, să fie așezate în grădina Vaticanului, ca Urmașii lui Petru să-și aducă aminte în plimbările lor zilnice, de iubitul lor popor românesc, fiii Romei celei străbune.

Azi, columna lui Traian, nu e numai un mausoleu împărătesc, o criptă sepulcrală, unde într'o urnă de aur a fost așezată cenușa lui Traian; numai e o simplă amintire istorică, cu înfățișări — de-alungul unei spirale

ce împrejmuește columna — cu trofee și scene de bătălii, din războaiele dacice; azi, columna aceea cu zugrăvirea istorică a trecutului unui neam, e simbolul de viitor a aceluiaș neam. Tatăl nostru Traian s'a coborât de pe acea columna, un altul ia luat locul, Petru, întâiul între apostoli. De mult, încă din 1587, Papa Sixt V a așezat statuia lui Petru, pe vârful capitolului doric a columnei, de-acolo privește Roma și toată lumea. Traian cel păgân, a lăsat destinului neamului pe care l-a făurit, în mânele Pescarului galilean; neamul acela e dela Roma, nu numai în viața lui lumească, ci și în cea a sufletului. Așa se împlinește vorba celui ce a zis, *vos sanguine et fide romani*.

Emilian Lemeny

Pe marginea unei Pastorale

Cu prilejul jubileului de 60 de ani de viață P. S. S. Episcopul Ioan al Lugojului trimite clerului Său o pastorală vrednică de a fi cunoscută în cercuri preoțești cât mai largi. E vorba de un îndemn, ori chiar mai mult decât un îndemn, dacă nu tocmai de o poruncă, de a celebra zilnic Sfânta Liturghie.

E un fapt bineștiut, că cea mai mare parte a preoților noștri nu celebrează zilnic: unii numai Duminica, alții numai pentru stipendiu. Pastorală P. S. S., ca și rândurile de față, nu vreau să fie o acuză nici pentru unii, nici pentru alții. Dar nici pe unii, nici pe alții nu-i dispenzează de a le medita. De ce să ne încăpăținăm a persevera anchilozăți în tradiția decadenței creștine de după primele veacuri? De ce să ne mulțumim a ceti cu nostalgie cuvintele Faptelor Apostolilor (c. II, v. 46—47) și să nu încercăm câtuș de puțin să le dăm din nou viața pe care o aveau atunci când Sf. Luca scria: „Și fiind în toate zilele cu toții dimpreună, cu un suflet

în biserică, și frângând prin case pâine primeau hrana cu bucuria și curățenia inimii laudând pe Dumnezeu și fiind iubii de tot poporul”.

Ca să se strecoare nevăzuți prin beciurile catacombelor; să înfrunte dinții farelor sălbatece; să sfideze puterea chinuitoare a focului; să nu se teamă de tortura îngrozitoare a crucii; să se bucure că pătimesc pentru Hristos: bătaie, închisoare și condamnare la ocnă, creștinii aveau permanentă nevoie de pâinea celor țări și de împărțășirea din harul Crucii.

Greutățile prezentului, în multe privințe sunt mai mari și pot deveni și mai mari. Cununa martiriului atârână deasupra capetelor noastre. N'avem decât să ne ridicăm pe aripile harului, să o cucerim. Ea nu ne cere totdeauna sacrificiul sângelui, dar totdeauna ne cere biruință eroică asupra noastră și asupra lumii.

Renașterea ce o dorim nu o putem obține decât prin această îndoită biruință, eroică.

Intențiile bune nu ne lipsesc. Toți

suntem aprinși de dorul de a-l vedea pe Isus din nou strălucind în mijlocul nostru în întregimea splendorii și măreției sale. Dacă totuși străduințele noastre n'au fost încununuate de succes, dacă pământul pe care l-am cultivat n'a dat roada la care ne așteptam, nu ne rămâne decât să bătătorim o altă cale. Iar altă cale nu poate fi decât calea bătătorită de primii creștini.

Noi cunoaștem desigur valoarea infinită a Sfintei Liturghii și roadele bogate spirituale ce e în stare să aducă. Pe de altă parte știm câte rele avem de îndreptat, cât bine de făcut și cât de mare nevoie are această chinuită omenire de darul lui Isus.

Sf. Ioan Gură de Aur plin de extaz în fața Sfintei Liturghii, exclama: „De câte ori celebraz Sfânta Liturghie de atâtea ori deschid vistieria bunătații lui Dumnezeu“. Noi încă suntem de aceeaș părere. Atunci de ce nu ne folosim de această chee minunată, care e Sfânta Liturghie, pentru a da drumul pe pământ unui val așa de puternic de har încât să reînnoiască, în câteva clipe, toată fața pământului?

Așteptăm mustrarea Venerabilului Beda? „Preotul care, fără de nici o piedecă legitimă, omite celebrarea Sfintei Liturghii, lipsește Sfânta Treime de glorie, pe îngeri de bucurie, pe păcătoși de iertare, pe cei drepți de aju-

tor, pe cei din purgator de ușurare, Biserica de bunuri spirituale și pe el însuși de medicină“.

Nu celebrăm zilnic.

Poate n'avem vreme? Trebuie să ni-o creem.

Poate din lene? E păcat capital.

Poate e de vină cantorul pentru că nu vine neplătit? Să nu ne lipsească bunăvoința și nici cantorul nu ne va lipsi: un bătrân sau un copil totdeauna e la îndemână. Dumnezeu poate face și minuni dacă este bunăvoință. Cunosc cazul unui preot, cu familie, care celebrează zilnic, și fără stipendiu. Știți cine-i face pe cantorul? Un *mut*, care înafară de răspunsurile dela Sfânta Liturghie nu poate scoate un cuvânt. N'o fi chiar miracol, dar e Providență divină.

Poate nu suntem vrednici? Dar atunci îl acuzăm pe Isus, că n'a știut pe cine alege când ne-a ales.

Poate, fiindcă nu primim slujbe? Dar ce interes are Isus și ce interes are omenirea să coborâm puterea harului la nivelul banului?

Dorințel unanime de reînnoire a sufletelor și de reîntronare a lui Isus în centrul vieții moderne pentru vindicarea rănilor de cari suferă nenorocita asta de omenire, va corespunde oare în toată plenitudinea ei, generozitatea noastră preoțească?

Păr. N. Pura.

Spre știre. La „Librăria Diecezană“ sunt gata pentru expediere un mare număr de *coale familiare*. Comandele se pot face și în scris și se vor efectua în ordinea sosirii lor. Rugăm comanda precisă și lămurită. Compactarea se poate face și anticipativ și ulterior.

Direcțiunea librăriei.